

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi străinătate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15. Inscrisele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învețală Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Kaiserul.

Războiul este deslănțuirea tuturor energiilor. O întrecere fără de sfârșit a tuturor forțelor colective și individuale ale popoarelor. Forțe intelectuale, forțe morale, forțe economice, de nervi, de brațe și de pumni, toate își cer partea lor în măsurarea titanică.

E cert, că acela va rămânea nelăzcat, care a știut mai de curând să se închine idolului forței, acela care va dispune de mijloace mai reale ca să-și păstreze și înmulțească puterea până la sfârșit.

Hohenzollernii au fost întotdeauna oameni practici. Au avut pricepere organizatoare, au știut că în forță rezidă superioritatea dominației și au avut intuiția istorică. Nu lumea, nu umanitatea, nu cultura universală au fost izvorul acțiunii lor, ci interesul și mărirea neamului lor înainte de toate, încheierea națiunii germane într-un stat consolidat și puternic.

Germania de astăzi este fără îndoială o organizație de stat opera Hohenzollernilor. Colonizării din est, oameni rezoluți, în vecinică luptă cu natura și cu dușmanul, după cum arată Lamprecht, singura lor preocupare colectivă fiind organizarea în vederea dușmanului — spre deosebire de Germania vestică, patria unni Goethe și Schiller — au fost elementul Hohenzollernilor. Din provincii răsărite într-o muncă fără de odihnă, în cetelul și-au consolidat statul, au zdrobit tendințele centripetale din interior și au ajuns să crească Prusia lui Frederic cel Mare.

În secolul al XIX-lea au mers un pas și mai departe, au unit națiunea germană, împărțită în zeci de principate, au gonit Austria ca un element antinațional din uniunea germană și au creat sub luminata conducere a lui Bismark imperiul german.

Dar nici Bismark și cu atât mai puțin împăratul Wilhelm nu s-au mulțumit cu rezultatul dobândit. Bismark după consolidarea statului german, a mers un pas mai departe, a căutat să joace rolul Franței dinainte de 1870, 71 să domineze ca autoritatea și puterea armelor sale Europă. În congresul din Berlin 1878 e stăpânul situației. Dar Bismark nu voia să se

amestece în afacerile mondiale. Europa era suficientă pentru tendințele sale.

Împăratul Wilhelm II rupe cu tradiția bismarckiană și cu o voință de fier încearcă să intre în concertul lumii, în 4 Iulie 1900 el zice: Oceanul este absolut necesar pentru puterea germană. Dar oceanul mai dovedește că pe el și departe dincolo de el, fără Germania și fără împăratul german, nu s-a mai pot lua dispoziții hotărâtoare.

Și ca simbol al tendinței acesteia de expansiune își creiază o flotă puternică în speranța că prin ea va sfărâma hegemonia engleză pe mare, sau va sili Anglia să împartă hegemonia cu Germania.

Fără îndoială că aici este de căutat conflictul cel mare între Germania și Anglia și că după ce navalismul englez devine periculos, iese Eduard al VII-lea din izolarea insulară și încearcă să încheie un cerc de fier împrejurul Germaniei. Națiunile nu se pot opri însă în dezvoltarea lor naturală nici cu vorbe bune, nici cu convențiuni. O națiune este mai mult decât un organism, care se poate dezvolta până la o limită — ea crește până când nu vine o forță brută, care cu puterea tunului și a sabiei nu o oprește în dezvoltarea ei.

Tot astfel și națiunea Germană, ca ori care altă națiune, are în sine puterea de expansiune. De la 1870 până în zilele noastre populația Germană se dublică și cu toate aceste emigrațiile din Germania, care pe atunci luau proporții îngrijitoare, astăzi la o populație dublă nu numai că au lucrat, dar Germania presintă un plus de imigrațiune. Poporul acesta trebuie nutrit. Cum? Printr-o industrie puternică și prin comerț nelimitat cu toate țările pământului. Dar aci e evident că să presintau cu polițele lor și aceia cari dețineau în mâinile lor comerțul.

Împăratul Wilhelm a înțeles toate aceste și de aceea era evident că într-o bună dimineață un război furios va izbucni.

Cu o putere uriașă, pentru momentul suprem al luptei hotărâtoare Wilhelmul ține „pace” pentru război. Tot ce mintea și voința omească pot ca să pregătească pentru un război victorios, Wilhelm II. face. Industrie în folosul armatei, căi de comunicație pentru scopuri strategice, știință pentru ar-

mată, — totul pentru rezistența supremă! Ba până și credința în misiunea lui Dumnezeu avea de scop întărirea încrederii națiunii în conducerea lui înțeleaptă.

Toate discursurile împăratului Wilhelm, pline de expresii de forță, erau momentul psihologic de a sugera masselor invingibilitatea. Rugăciunile lui, banchetele lui, călătoriile lui, alaiurile cari îl întovărășeau, nu spuneau altceva decât că națiunea germană trebuie să fie și economic și sufletește gata pentru marea încordare. Că poza aceasta avea și defectele ei, e natural și Kaiserul își dădea adeseori seamă, mai ales atunci când și-a ales sentința lui Terențiu: Homo sum humani nil a me alienum puto.

Astfel Wilhelm II devine un simbol al poporului său. El e reprezentantul unității politice naționale a Germanilor. Reprezentantul Hohenzollernilor, cari încetul cu încetul și-au unit neamul, l-au întărit și astăzi au curajul să lupte pentru hegemonia lumii.

Poporul german n'a fost întotdeauna așa cum e astăzi. Paginile de înjosire ale lor, lena, nu sunt decât o dovadă, că prin voință și energie totul se poate repara. Ideia națională care creiașe cu sute de ani înainte statele unitare ca Anglia și Franța, a trăit și în secolul XIX și a creiat Germania și Italia, ba astăzi aceeași idee în expansivitatea ei încearcă să treacă și granițele naționale.

Războiul ucigațor, ține înainte. Când și cum se va sfârși? Ochii tuturor sunt îndreptați astăzi cu dragoste sau cu ură spre El, spre Kaiserul. E în zenitul puterii. Astăzi în mâna lui e și pacea și războiul, astăzi când poate călători neturburat din Berlin până la Bagdad.

În drumurile lui poate vedea popoarele mari, popoarele mici cum își dau mâna unul cu altul, cum luptă, cum mor, și cum se chinuesc cu viața. Ele toate privesc la el. Ele toate nădăduesc, că nu numai sabia lui va fi tare și vorba și voința lui pentru a face bine vor fi tari. Ele toate nădăduesc că sângele pe care îl varsă cu atâta vitejie, nu va rămânea fără rod și că nu-și va uita de aceia, cari au pus și ei umărul ca să poată călători neturburat dela Berlin la Bagdad.

Noi mai știm că la ordinul

împăratului Wilhelm s'a reînființat universitatea națională poloneză în Varșovia, s'au pus în vedere concesiuni naționale polonezilor din Prusia și tot la ordinul său s'a introdus limba flamandă în mod mai complet în administrația și instrucția din Belgia flamandă. Se agită și realizarea unor îndreptări naționale danezilor etc. etc. — în sfârșit concesiunile naționale devin un element constitutiv în felul de a judeca problemele etnice. Ori unde vom întâlni astfel de inclinații noi le primim cu simpatie, sunt doar expresia dreptății omenitești, atât de greu de găsit.

Șase până în șapte sute de mii de Români viteji luptă deopotrivă ca și soldații Kaiserului. Asta trebuie că o știe și el. Dar noi mai știm că în înțelegerile lui cu Monarhul nostru glorios și cu factorii noștri răspunzători a adus vorba adeseori și despre noi.

Așa suntem noi. Noi credem și de aceea ne alăturăm și noi la serbarea de astăzi a zilei nașterii împăratului Wilhelm.

Serviciul militar obligator în Anglia. Din Rotterdam se anunță:

În ședința de alături a camerei comitelor engleze s'a votat și în a treia cetire legea despre obligativitatea serviciului militar cu 383 voturi contra 36.

Hali Bey și Brătianu. Ziaristilor, cari au sosit cu primul tren balcanic în Constantinopol, Hali Bey le-a spus la primire între altele:

Ne bucurăm că Turcia ia parte la isbânda finală. Când am trecut mai pe urmă prin România mi-a zis Brătianu:

De voi e bine. Voi o'aji hotărât, conștiința voastră este împăcată. Noi însă am esitat prea mult...

Alianță anglo-japoneză în contra Rusiei. Conform informațiilor ziarului „Rfeci”, ar circula în Petersburg vești că Anglia ar fi încheiat cu Japonia un tratat secret pentru cazul când Rusia ar încheia o pace separată. Japonia s-ar fi obligat să atace în acest caz pe Rusia în Manduriia.

Flota japoneză la Suez. Agenția italiană Stefani confirmă știrile că o escadră japoneză de cruciată are a plecat spre canalul Suez, ca să apere vasele comerciale japoneze, cari se află în mediterană, și în același timp să apere împreună cu flota engleză și canalul Suez.

Muntenegro.

— O reprivire istorică. — Cucerirea și desarmarea țării.

În Balcani s'a mai născut o țară: Muntenegro.

În Balcani s'a mai dăruit un tron, tronul regelui Nicolae I. al Muntenegrului. Țara munților negri, în care nu a pășit până acum oțira străină, țara care a ținut piept cu uragaul ridicat de semilună, țara care nu a putut fi nică când subjucată nici de lexcerii vestici ai Sultanelor de lângă Bosfor a fost înfrântă acum de vestita „Gruppe Koves”. Feciori corpului XII de armată din Ardeal, al cărui comandant este generalul Koves din Sibiu, au luat cu asalt muntele Lovcen, care a fost atâta timp mărunul de ceartă al marilor puteri — au intrat învingători în Cetinje, capitala Crnogorilor, iar acum sunt ocupați cu desarmarea trupelor muntenege.

Țara munților negri, care a născut veacuri de-a rândul populația din Dalmația și a imperiului otoman, nu este mai mara ca un comitat de al nostru. Populația se ocupă în timp de pace cu prăsierea vitelor și în deosebi a caprelor și a oilor. Dealcea vine și numele de bațjocură a lui Nekita: „Principele caprelor și a berbecilor”.

După ocuparea Bosniei și a Herțegovinei s'au născut politicienii noștri a întreține legături prietenești cu acest viguros popor, pentru a avea la sud un bastion împotriva se nilanei și a albanezilor nu mai puțin rășobolnici. La stăruința monarhiei noastre să proclamă Gospodaru Nekita Petrovici Niegus de principe al Muntengraului și este lucrul știut că chitacele Croației din Cetinje erau acoperite de curtea din Viena. Nekita era considerat de quasi pensionatul monarhiei noastre. Curtea lui Nekita și viața patriarhală din această țară liberă a fost mult sedemizat de Europa oită și multă vreme a fost Nekita eroul operelor teatrale din Apus. Așa să zice că în proza: „O'pheus în dan Unterwilt” curtea lui Jupiter este o descriere sau mai bine zis tabloul curții princiare din Cetinje.

Micul principe Nekita a ajuns în sfârșit o născut prin căsătoria fetelor sale. Cea mare Zorca a măritat-o după o privație din Helvetia Petru Carageorgevici, actualul rege al Serbiei. A doua fată cu numele Melica a măritat-o după marelui duce rusesc Petru, a treia Stana este soția lui Nicolae Nicolaevici azi v. c. rege al Caucazului, iar cea mică Elena este regina Italiei.

Până a nu s'ajunge Petru pe tronul Serbiei, principele Nekita era prietenul monarhiei noastre; ajungând însă ginerel și dușmanul s'au pornit acțiunea contra noastră. Visu! lui Nekita era o Serbie mare din Grecia până la Bulgaria, unde Sărbii au azi o eșcopie sârbească. La îndemnul ginerilor săi

În zilele care nu s'a serbat.

De Dr. Ioan Urban Iarlık.

Stimații cetitori își vor fi aducând aminte de un articol al meu intitulat „Cântec cătănesc și nu prea” tipărit în anul 147 din 1915 al Gazetei. Ceea ce atunci am improvisat era să se facă acum mai înțelepte și cu mai multă pregătire. Pasă-mi-te în 24 Ianuarie n. vor fi trecut zece ani de când abatele Zavoral cârmuește pe călugării premonstrați de pe muntele Sion din Praga și din celelalte mănăstiri de prin Boemia și Moravia.

Se vede că „poezia” mea de atunci a stărnit interesul ascultătorilor (am tălmăcit-o și cehește, ca să priceapă și acei ce nu știu românește), căci acum câte-va săptămâni venind la Strahov auz cum-că doamnelor cari lucrează cu di. abate în unele instituțiuni umanitare doresc ca și de astă dată să pășesc în vileag cu câte ceva. Aveau de gând ca în ajunul aniversării să pună la cale o petrecere în felul celui din vara trecută când cu aniversarul zilei, în care acum 30 de ani s'a sfârșit de preot.

Bucuros am primit; mă puseu în-lătă pe lucru și de vre-o două săptămâni

mămi am și isprăvit cu cele 91 versuri! Având răgaz mai schimbam ici colea câte ceva și așa cetind și scriind de mai multe ori bucata, iată că pe nesimțite am și învățat-o binișor pe de-a rostul.

Imi veni atunci gândul să recitez astfel versurile, știind prea bine cum că așa ceva le place ascultătorilor cu mult mai bine decât lucruri cetite.

Luni în 17 l. c. era să iau parte la o întâlnire plăcută: niște Români din cei ce petrec în capitala Boemiei și-au dat cu socoteala c'ar fi bine ca și ei să l. ajute pe di. abate la șezătoriile lui cu soldații rânii români din lazaretul înființat de el și iată cum s'o pus treaba la cale.

Inceputul s'a făcut de către dr. Valer Șesan din Cernăuți, care în numele celorlalți a prezentat surorii Hiacinta, una din cele două călugărițe, cari îngrijesc de soldații din lazaret, un mic ploc: niște hiacinte înflorite în răvare, drept semn de mulțumită pentru dragostea și jertfirea de sine a ei, care, fiind de sănătate tare gingașe, în urma zelului său din cale afară de mare își primejduiește chiar propria a sa viață.

Urmas apoi niște doine și jocuri românești cântate din piano de către

doamna Șesan, de obârșie cehă, nevasta dlui amintit, pe când un Brașovean, dl G. Barbu ne-a cântat o prea frumoasă doină „Mugur mugurel”. După ce unul din domni de față cetise o scenă din cele mai mișcătoare de prin lazarete, am fost înbiat și eu să rostesc câte-va cuvinte. Nepregătit cum eram și încă negăsindu-mă în toane bune nu prea-mi venea s'o fac și treaba rămânea astfel, de nu-mi aduceam aminte de unele auzite cu un ceas mai înainte.

La întrebarea mea că ce este cu petrecerea plănuită, iată că-mi dă de veste sora Hiacinta că di. abate nu se învoeste de loc să-i se serbeze iubileul într-o vreme atât de cumplită, va să zică poezia mea nu se va rostii de loc.

Atunci ce-mi trăsni prin cap? Să rostesc poezia mea chiar cu prilejul acesta, cu risicul că memoria o să degeț tocmai atunci când mă voi crede mai mult scutit de năpaste.

Știam că de nu făceam încercarea, tare mi-ar fi părut rău de lipsa de încredere, deci am îndrăznit și afară de câteva mici scaderi, treaba a isbutit destul de bine.

Să mă întind asupra versurilor ar fi de prisos de oare ce ori-și-cine cetindu-le în o foaie, va putea să-și facă însuși părerea despre ele.

Numai despre un lucru să mi se ierte de a spune câteva cuvinte. Unora li s'ar putea părea că prea am mers departe cu gluma, dorind să aduc un zimbet pe buzele bărbatului slăvit și ale celor de față. Așa m'am deprins și n'am ce să-mă fac: de câte ori pășesc în vileag să vorbesc fie în versuri, fie în proză despre niște întâmplări cari se potrivesc la așa ceva, arare ori mă las să nu presar ici colea niște floricele menite să deștepte în mintea ascultătorilor niște simțiminte mai vesele, să-i facă să rădă câte odată chiar pe socoteala mea. Mă ferese, se înțelege, de niște d'al de astea prin cari persoana cu pricina s'ar putea simți atinsă. De astă dată pot să-i liniștesc pe stim. cetitori: di. abate, după cum văzui, nu s'a supărat de loc, din contră a răs cu dragă voce și va rade tot așa, când va ceti versurile tipărite. Iată-le:

Astăzi ne am adunat iubileul de serbat: zece ani au și trecut, de când abate s'a făcut, Sionul său cârmuește lumea se înveselește. Dacă pășesc azi pe bina, nu a mea, zău, este vina; cele dame mi-au cerut, n'avui alta de făcut

de cât să iau peana în mână, dară ce spun, nu e minciună. Doispzeci ani sânt și mai bine, ian ascultați ce acum vine, cele atunci întâmplare cu iubitul domn abate. Atunci abate nu era, ci cu spor catihisea, limba cehă învăța, în Tihlava dăscălea. Dar de ce atunci a văzut, vă spun că tare s'a temut: vint-a boala de năpraznă așa în cât s'a dus raznă tocmai unde m'am născut la Potstyn cel cunoscut, vrând să se tătăduiască, sântos iar să trăiască. Acolo ce mai făcea? Se scâldea, se preumbia, la popci cu noi juca, nu țin minte: căștiga, sau din banii săi perdeau? Văzându-l că-i tare dibaciu, nici la joc nu-l cred stângaci. Și ce credeți că urma? Boala iute-l părisea, de iarăși se întrâma, sântos tun se făcea; de nu venea atunci la noi, poate azi nu-l vedeți voi, șezând aci astfel cu bine,

s'a proclamat de rege al Muntenegrului și visa să ajungă în curând țării noastre, dar drept mulțumită a pus vot să clădească o catedrală iubilantă în Cetinje.

Planurile lui Nekita s'au ales însă fum și scrum, iar azi când steagul monarhiei noastre fălăie mândru pe conacul din Cetinje, regele Nekita pare părăsit de toți ginerii săi. Nicolae Nicolaevici a căsătorit în disgrație, Petru a rămas fără țară, iar cauza dezastrului este singur Victor Emanuel. Nekita a declarat că dacă îl trimitea la timp cel puțin 10.000 ostași, atunci nu era putere lumescă să scoată pe muntenegrin din bastioanele moderne de pe muntele Lovcen, care este cheia Muntenegrului și a fost sabia lui Damocle a Dalmației și a Mării Adriatice.

Azi când ostiile noastre a cucerit acest bastion urla, azi scriu toate foile că muntele Lovcen a fost întărit de ingineri ruși și bastioanele de pe munte sunt plănute de ingineri francezi.

După ultimatul nostru către Serbia — s'au făcut demonstrații mari în Cetinje. Auzind despre aceasta Nekita s'a grăbit cu automobilul la Cetinje și a renunțat de demonstrații. Numai după aceea a mobilizat Rusia, ne-a declarat în 8 August și Muntenegrul război.

lungi de iarnă la Serbia mare care s'a ales acum praf și cenușe.

Iar când se va scrie istoria acestui îngrozitor măcel universal, să va scrie cu litere mari, că în acest războiu mondial s'a zdrobit un popor liber și viteaz, care nu a avut până acum alți poruncitori decât pe D-zeu și pe gospodaru. Se va scrie că poporul acest înfrățit cu codri munților, care a respins cu îndărăjire — veacuri de-a rândul — toate atacurile iențerilor a fost zdrobit și alungat din țara sa, de un alt popor de munte înrolat în vestita »Gruppe Kövess.«

Dr. A. R.

Panica în războiu.

În sufletul multimilor sentimentele comune capătă o violență extraordinară. Ele întunecă lesne orice putință de analiză și gestul comun se deslănțuiește cu o putere elementară, inevitabil, cu neputință de oprit.

Când sentimentul comun e frica, din oricât de neluate cauze s'ar fi născut, frica se transformă în groază și încercarea instictivă de a scăpa în panică.

Frica de războiu e un sentiment firesc și general.

Turenne, marele general francez din vremea Regelui-Soare, nu se sfia să mărturisească cum că îi era frică pe câmpul de luptă. Valoarea morală a luptătorului stă tocmai în această putință de a-și domina frica instictivă și de a trece înainte peste oricât de amenințătoare piedeci.

Uneori însă, dintr'un nimic, se naște o groază ne bună, într'o armată întreagă, care părăsește un câmp de luptă și compromite soarta unei bătălii, fără ca nimeni să poată avea liniștea și puterea de a reacționa împotriva dezastrului neașteptat.

Astfel corespondenții de războiu au relatat faptul că în bătălia de la Mukden câteva divizii rusești au fost aruncate într'o goană dezastruoasă de explozia unui singur obuz japonez. Fugarii au trecut peste întreg câmpul de luptă, aruncându-și armele; au ajuns până la un pod pe care se găseau trăsuri de ambulanță cu răniți, au aruncat trăsurile în apă și nu s'au oprit decât după ce au ieșit cu totul din raza bătălii.

Tot astfel în Nankwanling, în războiul ruso-japonez; trupele rusești bivacuau în apropierea liniei ferate, după o zi de luptă. Se formase un tren pentru transportul răniților, spre prima stație de la spatele frontului. Ca să poată trece, șeful trenului începu să strige soldații ce se aflau pe linie să facă loc. Acest strigăt nu fu înțeles și, nu se știe cum, se răspândi vestea că era aproape cavaleria japoneză. Se produse o enormă învâlmășeală: unii soldați descărcară armele spre dușmanul imaginat, mulți fură striviți de trenul în mișcare și panica nu încetă decât când generalul Fock puse să se sune adunarea și să se cânte imnul național.

Uneori falma armatei dușmane face ca panica să se producă din nimic. Astfel Prusienii în 1806 luptau contra lui Napoleon fără nici o speranță de a învinge. Generalii renunțară de la început la ofensivă și armata bătută la Schleititz se retrăgea spre Iena.

De-odată se produse în armată un murmur nedefinit, care creștea cu încetul și ajunse strigăt deznădejdut: Francezii sunt la porțile orașului. Atunci artileria țării și cleaurile dela hamuri,

lăsară tunurile și porniră călări în goană, urmați de infanteriștii oboști și demoralizați.

Iar Francezii erau la mai mulți kilometri de Iena.

Împotriva unor astfel de panici, regulamentele și amenințările sunt fără efect. Numai sângele rece al soldaților și comandanților le poate evita.

România nu se va război cu Puterile centrale.

Declarațiile lui Petre Carp.

Ziarul »Neue Freie Presse« publică în n-ru său de alături un interviu cu d-l P. Carp, cunoscutul bărbat de stat al României, care a sosit împreună cu soția sa Sâmbătă la Viena, ca să petreacă câteva zile în capitala Austriei.

La începutul conșorbirei d-l Carp a declarat, că venirea sa la Viena nu stă în nici o legătură cu vreo misiune politică. El a venit să se recreieze și să-și vadă pe fiul d-sale, care stă în serviciul ambasadei române vieneze.

Cu toate acestea d-l P. Carp a ținut să facă colaboratorului marelui ziar vienez între altele următoarele declarații importante:

Nu am avut nici când o temere serioasă, că România va interveni în război în favoarea Ententei. Dar și faptul că va rămâne neutră, mi a părut ca o nenorocire pentru țară. Dacă înainte vreme nu era motiv de neliniște: că România va purta război contra puterilor centrale, atunci când rusii erau la Carpați, la pasul Dukla — azi, după înfrângerile rusești e cu totul exclus ca România să pornească contra Austro-Germaniei. Regret însă în măsură mare că România se arată atât de puțin hotărâtă. Aceasta este ce am să imput atâtor bărbați de stat ai țării noastre. Când unii cred că pot amana o acțiune, care este și acum ca și înainte în cel mai mare interes al țării noastre, s'ar putea ușor întâmpla, ca să vină prea târziu cu fapta. După război, poziția României nu va fi favorabilă, dacă ea nu va coopera la vreme cu puterile centrale.

Pacea va veni numai când se va da o lovitură în inima dușmanului. O astfel de lovitură de pumnal poate fi un atac victorios contra Egiptului. Problema viitorului va fi să se creeze un bloc al statelor aliate, care să pornească dela Stockholm până la Bagdad. Doresc ca acest drum să treacă și prin România, nu numai prin Bulgaria. D-l Carp mai e de părere, că Puterile centrale nu pot fi înfometate.

Regele Greciei despre războiul mondial.

Stăruitul războiului va fi — remis.

Ziarul »Kölnische Zeitung« publică câteva părți interesante din conșorbirea ce-a avut-o regele Constantin al Greciei cu corespondenții din Atena al ziarului american »Associated Press«. Ziaristul american a întrebat pe rege: pentru ce nu ordonează demobilizarea armatei?

— Poate să o fac, dar simt, că nu mi-e permis să depun arma până atunci, până când soartea orașului Salonic nu e hotărâtă. Un an de zile a durat, până când trupele ententei au evacuat Galipoli. Și va veni ziua, când statele ententei își vor schimba gândurile în ce privește Salonicul și atunci orașul ar fi dat pradă poftelor primului venit.

Salonicul e proprietate greacă, și eu voesc să rămân greacă.

— Crede Maj. Voastră, că Germanii vor învinge? — Întrebă apoi ziaristul american.

— Depinde de aceea, — răspunse regele Constantin — că ce înțelegem sub aceasta. Dacă sub învingere înțelegem, că e vorba de ocuparea Londrei, Parisului și a Petrogradului, atunci răspunsul meu sigur ar fi: nu. E nelindoiu însă, că Germanii timp foarte îndelungat se pot menține în situația în care acum se află. Dacă ententa sperază, că Germanii în urma sleirii lor economice vor fi siliți să ceară pace, atunci — cred — că se vor

înșela amarnic. Lucrul acesta va merge greu, iar cu armele e imposibil să-i învingă.

— După părerea Maj. Voastră, care va fi sfârșitul războiului? — fu a treia întrebare.

— Remis, — răspunse regele. — Nu crezi și d-ta tot așa?

Corespondentul ziarului »Associated Press« notează, că deserierea conșorbirei dintre el și rege, la ordinul regelui a fost legalizată de către mareșalul curții Marcati.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice: Budapesta 26 Ianuarie. — Din marea cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

In nordul monarhiei.

Nimic nou.

La granițele italiene.

La capul de pod dela Görz trupele noastre după lupte date la Ostavița, au luat în stăpânire o parte a poziției dușmane de acolo. Aici au căzut în mâinile noastre 1196 prizonieri, între cari 45 ofițeri, și 2 mitralieze. Activitatea războinică s-a potențat și în mai multe locuri ale frontului dela Isonzo. Atacuri și încercări de apropiere ale Italianilor la Podgora, Monte san Michele și contra pozițiilor noastre la ost dela Monfalcone au fost respinse.

Aviatorii noștri au aruncat bombe asupra pozițiilor și magazinelor dușmane din Borgo și din Ala.

Câmpul de operații din Balcani.

Plenipotențiații guvernului muntenegrin au subscris ieri seară la 6 ore stipulațiunile despre depunerea armelor din partea armatei muntenegrine. Desarmarea se face fără greutăți și s'a estins și asupra cercurilor dela Kolasin și Andrijevica.

General de divizie Hoyer, locuitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 26 Ianuarie — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Francezii au încercat prin un mare număr de contra-atacuri să recupe tranșeele ce le-am luat dela ei la ost dela Neuville, dar în totdeauna, și de cele mai multe ori în lupte piept la piept, au fost respinși.

Explozii franceze în Argoni au dăruit pe o mică distanță tranșeele noastre de la înălțimea 285. La nord-ost dela Lachalade am ocupat pâlănia de exploziune, după ce am făcut să eșueze atacul dușmanului.

Hydroplanele noastre au atacat stabilimentele militare a'e dușmanului dela Lapanne, iar aeroplanele noastre au atacat stabilimentele căilor ferate dela Lao, la sud-vest dela Diamuiden, și cele dela Bethune.

Pe câmpul de operații dela sud și sud-est și pe cel din Balcani, nu s'au petrecut evenimente mai însemnate.

»Semințele« Monarhiei — în camera ungară. În cercurile compatrioților noștri maghiari a produs mult sânge rău comunicatul șefului stațiunii noastre major din 18 Ianuarie în care s'a spus între altele că »după compoziția trupelor au luat parte la victoria în lupta de anul nou toate semințele Monarhiei«. Acestul supărări s'a dat expresiune în ședinta de ieri a camerei ungare prin deputatul indep. Kelemen, care a susținut că dreptul public ungar nu cunoaște »semințele« și prin urmare folosirea acestui termen de către conducerea armatei este o eroare de drept public și un mare gravamen.

În răspunsul său prim-ministrul Tisza a spus între altele că e vorba numai de un lapsus linguae și că în viitor astfel de termeni nu se vor mai folosi de către conducerea armatei.

Răspunsul liniștitor al premierului a fost luat cu unanimitate la cunoștință.

Cutremurul de pământ.

Cutremurul din Asia mică. — Cutremurul din Ardeal.

Cutremurul de pământ de ieri dimineață, care a produs o panică atât de mare în Brașov, a premers Luni dimineața un alt puternic cutremur de pământ semnalat de Institutul seismografic din Budapesta la o distanță de aproximativ 1400 chilometri, probabil în Asia mică. Amănunte despre pagube produse și locul, unde s'a manifestat acest cutremur, lipsesc până în momentul de față.

Cutremurul de ieri dimineață s'a simțit aproape în întreg Ardealul și probabil și în țările Balcanice, de unde ne lipsesc însă până acum știri. În Ardeal nu s'au produs pagube mari, dar pretutindeni a produs groază. Astfel în Abrud, Sibiu, Elisabetopol, Reghinul-săseș, Târgul-Murășului, Aiud, Sighișoara, Șimleul Silvaniei, Bistrița, Făgăraș etc. Multe zidiri s'au ales cu crepături, fără însă să se prăbușească. Vieți omenești nu sunt însă de deplănat. Cutremurul a fost însoțit în multe locuri de un puternic vuet suteran.

După informațiunile ce le avem cutremurul de ieri dimineață a produs în Brașov numeroase stricăciuni la edificiile, a căror ziduri s'au ales cu crepături mai sau mai mici. Deteriorări mai mari au suferit casele d-lui Porc de la capătul străzii Porții și casa Bachmaler din Strada Hirschner, peste al cărui acoperiș s-a prăbușit un zid învecinat. Dealtfel aproape toate edificiile, între cari și gimnaziul nostru, s'au ales cu crepături la plafon și pereți. Inginerul orașului, care a vizitat ieri liceul nostru, a constatat însă, că edificiul gimnaziului nu prezintă nici o deteriorare mai însemnată, fiind solid zidit. De pe alte case s'au prăbușit urloasele, pricluind câteva pagube mai nelăsemnate.

Panica a fost încă în schimb foarte mare. Câteva persoane, mai ales femei, au leșinat de spaimă. Panica s'a leșinat în deosebi prin fabrici și școli. După constatările făcute de stațiunea meteorologică din Bod cutremurul a durat 6 secunde. Prima lovitură a urmat dela sud la nord, iar a doua dela est la vest.

Pentru răniții noștri.

La colecta inițiată de ziarul nostru pentru procurarea de cărți pe seama răniților noștri, au mai încurs încă: Transport din n-ru trecut 700 c. 84 f.

Alexandru Vajda, paroh
Valdel. . . . . 1 »
Ioan Rus, paroh, Polen. 10 »
La oialță 711 c. 84 f.

ȘTIRI.

— 27 Ianuarie n. 1916.

† Arhimandritul Aug. Hamsea.

O scurtă telegramă ne aduce vestea tristă că arhimandritul Augustin Hamsea, egumenul mănăstirii Hodoș-Bodrog a încetat din viață ieri dimineață în urma unei pneumonii acute. Prin moartea arhimandritului Hamsea, care ne atinge dureros, biserica noastră perde din nou pe unul din cei mai distinși dignitari ai ei, care a jucat un rol însemnat în viața bisericească, fiind la timpul său și candidat la scaunul episcopesc al Aradului. Odihnească în pace!

Arhimandritul Augustin Hamsea s'a născut în 1849 în Râșnov. A studiat teologia și dreptul în Sibiu și Budapesta. La 1875 a fost Institutul profesor al Institutului teologic din Arad, iar la 1887 a fost ales director al aceluiași Institut.

La 1879 a intrat în tagma monahală. La 1891 a fost înaintat protosinodal iar la 1895, după ce a fost ales egumen al mănăstirii Hodoș-Bodrog, a fost înaintat la demnitatea de arhimandrit.

Pe lângă o mănoasă activitate desfășurată în posturile înalte, pe carile-a ocupat, a lucrat și pe terenul literar bisericesc ca redactor al revistei »Blănerica și Școala«.

Înmormântarea regretatului defunct va avea loc astăzi, Joi, la orele 10 a. m. în mănăstirea Hodoș.

Au în vară ce 'n gând fi vine? Nimerind el în cea parte, fără să fi trimes vre-o carte iată cu el ne pomenim și doi ortaci ai săi primim. Și 'n ce zi credeți c'a fost? Septembrie douăzeci și opt — de sfântul Augustin serbare — v'o spu la toți, cu mic cu mare: Atunci cincizeci doi ani anume pășit-a el pe astă lume — I-ai săi pârâni săraci cinstiți ce prea se simțeau fericiți — Strălucă soarele frumos, când călcăm pe drum nisipos în alea de tei vestită cu de toate 'mpodobită. — Vă poftesc azi pe căți vă văd și c'o să vă căți nu cred, ca la vară să grăbiți toți la Potstyn să veniți. Cei din voi ce sânt hoței și cu dorul de femei, vrând să se căpătuiască și pe fete să peșească

ce cinci „pe“ să stăpânească, aci o să le și găsească: prea curate, prea frumoase prea harnice, prea bănoase Slăvitul nost, bărbat frumos, de vrea, nu rămânea pe jos: de nu de preot se sfințea, și el înșurat se 'ntorcea! Acum însă voui și sfârși, astfel toți vă veți veseli, pân însă din scenă pășesc, fi urez cald și nu gresesc când din inima-mi grăiesc: Mulți ani să trăiești stăpâne, Dumnezeu să-ți deee bine, cum pe cel lipsit și slab în năcaz l'ai mângâiat; să trăiești ca în mamei sân, fiind mînt de Potstyn! — De cumva v'am plăcîsit, cer iertare umilit la toți cu bine mă închin și tare voies zic: amin!

Bodrog. Actul înmormântării și va conduce însuși P. S. Sa episcopul Ioan al Aradului.

Familiiilor îndoliate le adresăm și pe această cale sincere condoleanțe.

Dar de Anul nou rânjiilor din Oradea. Ni se scrie: Subscribit în numele rânjiilor viu a aduce cele mai mari mulțumiri...

Oradea mare la 1 Ianuarie 1916. Dimitrie Lupea, preot militar.

De la rânjii noștri din Komárom primim următorul răvaș: D. I. M. Cristea, ilustrata Sa, Episcopul din Caransebeș...

Scrierarea Iluminatăii Sale a sosește și la noi în Komárom. De notat că la aviso, nu s-au prezentat la locul numit, numai gr. orientali, ci și gr. catolici...

Presara anului nou - sara de Silvestru, - când am avut prilejul de a asculta aceste cuvinte, va rămâne pentru noi, cei cari am fost de față o sara memorabilă...

Pastorala ilustrată cu exemple vii ne-a predat-o dl. Păteanu cu un adevărat simțământ de dragoste și într-un limbaj atât de frumos și potrivit...

La masa studenților «V. Onițu» au contribuit: D-na și D-l Ioan Aron direct, în pensune, în amintirea fiului lor Ioan Emilian Aron...

Erimească marinimii donatori și mare mulțumite. Direcțiunea mesei studenților.

Pentru fondul «ariștilor» au trimis prin administrația școlară noștri următorii domni: Ioan Bas preot gr. cat. Poloni 3 cor., d-l Ioan Maior, Blaj 3 cor., d-l Iredon Frateș inv. penz. Presmer 2 cor. Multumite.

Distincții. În timpul din urmă au fost din nou distinși 209 soldați din regimentul de infanterie Nr. 2 din Brașov...

Cu medalia de argint cl. I. pentru vitejie: Constantin Pernea și Nicolae Ochi, sergenți-majori de stab. plutonier Ioan Berca, corporali Gh. Sirbu și Mih. Tica, și infanteristul Vasile Fărdeș.

Cu medalia de argint cl. II pentru vitejie: Nic. Ardelean, sergent major în rez., Dumitru Furdică, plutonier, Alex. Teaca și Eitâmie Lupu, corporali.

Cu medalia de bronz pentru vitejie: Dr. Ștefan Bogdan aspir. de ofițer în rez. - Felicitări.

Audiență. Din București se anunță: M. Sa. Regele a primit Marți după a-

măria în audiență pe ministrul Germaniei dl. von dem Busche.

Tutunul se va scumpi din nou începând cu 1 Februarie. Direcțiunea regiilor ungare a stabilit noul tarif și se așteaptă aprobarea ministrului de finanțe.

Un belgian despre pace. Ministrul belgian Vandervelde a ținut o conferință în Geneva. Într-o convorbire cu ziariștii, ministrul a zis că Belgia la încheierea păcii va fi evacuată de armatele germane și va deveni țară neutră...

Regele Eduard al VII-lea despre Germanii. Lady Waverley, cu care Eduard al VII-lea era în bună prietenie, publică în «Vasils Magazine» un articol asupra relațiilor regelui Eduard cu Imperatul Germaniei...

Știți, imi zice el, că țara noastră dacă ar fi condusă după același metodă ar fi mai multă rânduită la noi? «Și dacă l-ai lăsa pe Nemți să ne guverneze cel puțin atât timp cât ai treburi să se fie și în casa noastră ordine ca la ei, n'ar fi rău! - Ei, dar vorba este - încheie răzără regele, dacă am ajunge odată să învățăm dela germani cum să ne purtăm gospodăria, n'am mai putea scăpa de ei niciodată!»

Impăratul Germaniei în Ungaria de sud. Impăratul Wilhelm întorcându-se din Niș la Berlin, a voit să cunoască și acele locuri, de unde armatele germane și austro-ungare au trecut Dunărea...

Publicațiune. Din partea marinei de război s'a înființat pentru invalizii aparținători acestui stat precum și pentru văduvele și orfanii, cari au rămas după indivizii dela marina de război...

Rugările trebuie provăzute cu atestata de sărăcie și cu coala informatoare despre starea familiei, iar la rudenile celor căzuți în război, la văduvele și orfanii lor trebuie provăzute și cu atestatele, cari dovedesc încheierea din viață a respectivilor; astfel adjuatate rugările trebuie prezentate - pe calea autorității pentru evidențierea militară - la despărțământul de marină din ministerul de război...

Câte 30 bani: Maria Oprea, Ileana Aluș.

Câte 20 bani: Văd. Maria Pepene, Andrei Ispas I. Iacob, Toader Marc, Vasiliță Chertea, Solovestru Gliga, Dănilă Ispas, Andreica Mărină Ioan Marginean, Ana Șuteu n. Suțean, Ioan Moldovan, Maria Aluș, Maria Rus, La oaltă...

Câte 10 bani: Vas. Moldovan, Văd. Floarea Chioresan, Maria Băraian.

Câte 40 bani: Vasiliță Chertea, Ilie Bucur, Iosif Bucur, Maria J. can, Ioan Mustia, Ioana Țăgurean, Floarea Varga, George Mich, Ioan Luca, Vasiliță Ispas (orfanu), Văd. Vergina Lamberdean, Anica Sinciră, Alex. Sinciră, Andrei Ispas I. Ioan, Anica

Imprejurarea, că cel ajutat, și mai departe are dreptul de a beneficia acest ajutor, - dacă nu cumva se ivesc dispozițiuni nouă - trebuie dovedită de nou tot la trei ani. Magistratul orășenesc.

Publicațiune. Cu ziua de 31 Dec. 1915 a expirat timpul de funcționare al bărbaților de încredere din tagma industriștilor fost aleși pentru anul 1915 în consiliul industrial, e de lipsă deci a se alege pentru orașul Brassó pe anul 1916 alți bărbați de încredere, anume 20 de bărbați ca membrii ordinari și 6 ca substituiți.

Totdeauna se comunică prin această, că drept de alegere activ, are fiecare comerciant industrial și fabricant de pe teritoriul orașului Brassó, dacă poartă afacerea sa independent de altul, iară drept de alegere pasiv au numai acei comercianți industriali și fabricanți, cari plătesc dare de venit cel puțin 50 de coroane sau acela, cari sunt eliberați de dare în sensul Art. de lege XLIV. din 1881.

Publicațiune referitoare la anunțarea și la vânzarea forțată a materialelor și a fabricatelor de sâpun cari conțin glicerina precum și a glicerinelor crude și a glicerinelor dinamitice.

Pentru sârmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au perdut lumina ochilor.

Colecta d-lui Traian Hădărean, paroh gr. cat. în Cărmărașul-deșert făcută între credincioșii Sf. Sale și anume:

Câte 2 cor.: Văd. Sila Chioresan și familia Ana Aluș, Grig. Sinciră și fam., Iosif Pop și soția Anica.

Câte 1 cor.: Ioan Cărmărașan, Floarea Băraian, Manailă Marina și fam., Anica Bucur n. Sinciră, Ioan Marginean și fam., Andrei Cocis, Firona Cocis, Ștefan Trenea și fam., Gafta Aluș și fam., Ilie Marginean și soția, Andrei Ispas a Sanf. Vasiliță Chertea și fam., Văd. Floarea Boariu, Vasiliță Cocis și fam., Văd. Todorica Chioresan, Iosif Molnar și fam., Toader Ispas și fam., Văd. Maria Ispas, Iosif Sinciră, Michailă Moldovan și fam.

Câte 80 bani: Vas. Moldovan, Văd. Floarea Chioresan, Maria Băraian.

Câte 60 bani: Firona Chioresan, Ilie Băraian, Maria Bucur, Aur. Jecan, Firona Chioresan a Lung, Vasiliță Mustia, Grig. Cărmărașan, Ion Molnar.

Câte 40 bani: Vasiliță Chertea, Ilie Bucur, Iosif Bucur, Maria J. can, Ioan Mustia, Ioana Țăgurean, Floarea Varga, George Mich, Ioan Luca, Vasiliță Ispas (orfanu), Văd. Vergina Lamberdean, Anica Sinciră, Alex. Sinciră, Andrei Ispas I. Ioan, Anica

Boariu, Maria Ispas a Lup, Ioan Mocean, Anica Székely, Văd. Anica Hădărean.

Câte 30 bani: Maria Oprea, Ileana Aluș.

Câte 20 bani: Văd. Maria Pepene, Andrei Ispas I. Iacob, Toader Marc, Vasiliță Chertea, Solovestru Gliga, Dănilă Ispas, Andreica Mărină Ioan Marginean, Ana Șuteu n. Suțean, Ioan Moldovan, Maria Aluș, Maria Rus, La oaltă...

Câte 10 bani: Vas. Moldovan, Văd. Floarea Chioresan, Maria Băraian.

Câte 40 bani: Vasiliță Chertea, Ilie Bucur, Iosif Bucur, Maria J. can, Ioan Mustia, Ioana Țăgurean, Floarea Varga, George Mich, Ioan Luca, Vasiliță Ispas (orfanu), Văd. Vergina Lamberdean, Anica Sinciră, Alex. Sinciră, Andrei Ispas I. Ioan, Anica

Câte 30 bani: Maria Oprea, Ileana Aluș.

Câte 20 bani: Văd. Maria Pepene, Andrei Ispas I. Iacob, Toader Marc, Vasiliță Chertea, Solovestru Gliga, Dănilă Ispas, Andreica Mărină Ioan Marginean, Ana Șuteu n. Suțean, Ioan Moldovan, Maria Aluș, Maria Rus, La oaltă...

Câte 10 bani: Vas. Moldovan, Văd. Floarea Chioresan, Maria Băraian.

Câte 40 bani: Vasiliță Chertea, Ilie Bucur, Iosif Bucur, Maria J. can, Ioan Mustia, Ioana Țăgurean, Floarea Varga, George Mich, Ioan Luca, Vasiliță Ispas (orfanu), Văd. Vergina Lamberdean, Anica Sinciră, Alex. Sinciră, Andrei Ispas I. Ioan, Anica

Câte 30 bani: Maria Oprea, Ileana Aluș.

Câte 20 bani: Văd. Maria Pepene, Andrei Ispas I. Iacob, Toader Marc, Vasiliță Chertea, Solovestru Gliga, Dănilă Ispas, Andreica Mărină Ioan Marginean, Ana Șuteu n. Suțean, Ioan Moldovan, Maria Aluș, Maria Rus, La oaltă...

Câte 10 bani: Vas. Moldovan, Văd. Floarea Chioresan, Maria Băraian.

Câte 40 bani: Vasiliță Chertea, Ilie Bucur, Iosif Bucur, Maria J. can, Ioan Mustia, Ioana Țăgurean, Floarea Varga, George Mich, Ioan Luca, Vasiliță Ispas (orfanu), Văd. Vergina Lamberdean, Anica Sinciră, Alex. Sinciră, Andrei Ispas I. Ioan, Anica

Câte 30 bani: Maria Oprea, Ileana Aluș.

Câte 20 bani: Văd. Maria Pepene, Andrei Ispas I. Iacob, Toader Marc, Vasiliță Chertea, Solovestru Gliga, Dănilă Ispas, Andreica Mărină Ioan Marginean, Ana Șuteu n. Suțean, Ioan Moldovan, Maria Aluș, Maria Rus, La oaltă...

Câte 10 bani: Vas. Moldovan, Văd. Floarea Chioresan, Maria Băraian.

Câte 40 bani: Vasiliță Chertea, Ilie Bucur, Iosif Bucur, Maria J. can, Ioan Mustia, Ioana Țăgurean, Floarea Varga, George Mich, Ioan Luca, Vasiliță Ispas (orfanu), Văd. Vergina Lamberdean, Anica Sinciră, Alex. Sinciră, Andrei Ispas I. Ioan, Anica

Câte 30 bani: Maria Oprea, Ileana Aluș.

Bibliografie. Au apărut: Nr. 1 al revistei «Calea Vieții» învățături creștinești pentru poporul românesc, cu următorul cuprins: Calea vieții. Să facem bine până avem încă vreme, de părintele Leon. De vorbă cu credincioșii mei: învățături părintelui Nicolae despre Biblie. Pilde: «Calea vieții»; întâmplări din război. Eroii noștri (din cartea episcopului Keppser). Cu Tine, Doamne vrem să fim, de Nicu Fluor. Crizma soră cu Românul, de Zaharie Pop. Redacția și administrația: Vulkán, Hunyad m. Abonament anual 3 cor., un număr 30 bani.

Amicul Poporului, calendar ilustrat pe anul vișet 1916, întocmit de I. Popovici. Anul LVI. E unul din cele mai vechi, totodată cel mai bun calendar de familie. Acest calendar aduce un prețios și variat material referitor la războiul actual și la partea glorioasă ce au Românii în el. Aduce date despre un mare număr al eroilor noștri căzuți pe câmpul de onoare; aduce un lung șir de fapte vitejești săvârșite pe diferitele câmpuri de luptă de către soldații români singuratici sau în grupuri; aduce povestiri frumoase în legătură cu războiul și scene din luptele pe uscat și pe apă. E un frumos almanah cu prețios material istoric, care înalță sufletul cetitorilor. Pe urmă aduce o scurtă schiță cronologică a mersului războiului. - Sematismul statistic al Românilor încheie acest calendar.

Textul e împodobit cu numeroase ilustrațiuni. În fruntea calendarului e portretul poetului V. Alecsandri, despre aniversarea morții căruia aduce un bun articol. Aduce portretele comandanților armatei și ale generalilor, cari s'au distinși în război, cum și numeroase scene din război și mapele diferitelor fronturi de luptă. Acest calendar trebuie să intre în casa fiecărui Român de bine. Prețul 70 lei.

Calendarul Săteanului anul XXV cuprinde fapte eroice ale soldaților români, un articol despre legendarul ofițer român Victor Rusu și despre faptele legionarilor români. Are ilustrații și mape ale fronturilor de luptă. Prețul 30 lei.

Poznașul, cunoscutul calendar următor, redactat de Haralamb Călamăr (Ermil Boreia), anul XXI, are cuprins hazliu foarte interesant. În zilele aceste de restricție e o adevărată recreație și elevație să citești Poznașul. Prețul 60 lei.

Toate aceste 3 calendare au apărut în editia a III-a din editura W. Kraff în Sibiu.

Posta Redacțiunii. D-lui Dr. C. I. Șer... la front... Feldpost. 28.

Pentru zădul dacă omnia n'ați primi răspunsul, dat de d-l președinte al societății noastre editoare, la scrisoarea Dvoastră: Vă înștiințăm că am luat cu plăcere spre știre că sunteți mulțumii cu felul în care chităm noi contribuțiile de bani și că cererea Dvoastră s'a adus și la cunoștința aceluia cu a cărora chitare publică contribuții de pe acolo nu sunt mulțumii.

Proprietar: Tip. A. Muresianu & Branicse & Comp. Redactor responsabil: Ioan Laca

Abonați GAZETA TRANSILVANIEI

Din Prea Înalta împuternicire a Maestății Sale Apostolice c. și r. 43 c. și r. Loterie de stat pentru copuri de binefacere civile a țării din Austria. Loteria conține 21,140 Câștiguri în bani gata cu suma totală de 625.000 Coroane. Câștigul principal: 200,000 Coroane. Tragerea va fi publică în 10 Februarie 1916 în Viena. un los costă 4 Coroane. Losuri se capătă la secția loterilor de binefacere în Viena III. Vordere Zollamtsstrasse 5, la direcția loteriei r. u. în Budapesta IX Palatul vamal, la colecturi de loterie, trafici. Oficiu de dare, postă, și cai ferate, zarafii. Planul loteriei pentru cumpărători gratis.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

«A. MURESIANU»:**BRANISCE & CO.****Braşov, Str. Prundului Nr. 15**

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu proptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

S T A T U T E.

Foi pe iodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimare

pentru toate speciile de serviciuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

• • M P T U R I,
ADRESE, CIRCULARE,
SCRISORI, COVERTE,
PREȚURI CURENTE, ȘI
DIVERSE ANUNȚURI

Programe elegante.

Bilete de vizită
diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, **Braşov, Strada Prundului Nr. 15.**

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.